

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Кафедра журналістики та філології

СПОРТИВНА ЖУРНАЛІСТИКА: ДОБІРКА МАТЕРІАЛІВ
Sports journalism: a selection of materials

Кваліфікаційна робота
освітнього рівня «бакалавр»
студента спеціальності «Журналістика»,
освітньої програми «Журналістика»,
групи ЖТ-72-8
Отюського Артема Вадимовича

Науковий керівник:
Ковальова Тетяна Вікторівна,
доцент, кандидат наук із соціальних
комунікацій

Суми 2021

Бібліографічний опис

Отюський, А. В. Спортивна журналістика: добірка матеріалів [Текст]: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня «бакалавр»; спец. 061 – журналістика / А. В. Отюський; наук. керівник Т. В. Ковальова. – Суми: СумДУ, 2021. – 56 с.

У роботі на основі вивчення специфіки написання журналістських текстів спортивної тематики, зокрема футбольної, розглядаються особливості підготовки власного творчого доробку, створення медійних матеріалів у формі лонгріду та їх поширення.

Ключові слова: спортивна журналістика, медійний текст, лонгрід.

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1	6
ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	6
РОЗДІЛ 2	10
МОНІТОРИНГ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЩОДО ПРЕДСТАВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ТЕМИ	10
РОЗДІЛ 3.	23
СПЕЦИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ	23
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	25
II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ	27
ВИСНОВКИ	55
ДОДАТКИ	57

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ВСТУП

Засоби масової інформації освітлюють велику кількість тем. А тому, всеосяжна і популярна сфера під назвою спорт не залишається без уваги. Вона поділяється на певні категорії, розділені різноманітними видами. Найпопулярнішим є командна гра під назвою футбол.

Наразі, цей вид спорту вміщає у себе безліч національних ліг, турнірів, а також об'єднує цілі континенти. Звичайно, подібне призводить до утворення великої кількості інформаційного контенту. Він подається за допомогою майже всіх відомих крос-медійних засобів. Починаючи з текстових публікацій і закінчуючи відео-матеріалом. Зміст інформаційних продуктів розкриває подробиці футбольного світу. Виокремлені жанри відповідають конкретним подіям, які відбуваються у спортивному середовищі. Трансфери, нові призначення, скандали та конфлікти, травми, цитати провідних спеціалістів, аналіз матчів – усе з чого складається сучасний футбол. Саме в цьому проявляється **актуальність** – популярність такого виду спорту як футбол і створення навколо нього інформаційного вихору.

Метою нашої роботи є створення мультимедійних матеріалів спортивної тематики, зокрема футбольного напрямлення.

Це потребує певних чітко визначених завдань:

1. Виявити й розглянути теоретичний аспект визначеної теми.
2. Провести моніторинг інформаційних ресурсів задля того, щоб визначити особливості опублікованих матеріалів, пов'язаних з футбольною тематикою.
3. Створити власні журналістські матеріали до обраної теми.

4. Описати створені матеріали, визначивши розмір, авторський задум та жанр.

Структура роботи: бакалаврська робота складається з пояснювальної записки (яка включає вступ, три розділи та список використаних джерел), творчого доробку та висновків. Загальний обсяг роботи – 62 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Футбол – вид спорту, який є предметом дослідження спортивної журналістики. Він виступає у ролі лише одного з багатьох напрямків, котрі охоплює спортивна журналістика. І підпадає під сформовані правила галузі, котрі стосуються пошуку, аналізу та обробки інформації. Як і будь-яка сфера, спортивна журналістика має ряд певних особливостей, пов'язаних з вищеперерахованими засадами. Однією з ключових є орієнтація в спортивному середовищі. Цей аспект базується на стандартах журналістики щодо пошуку інформації та виявлення шляхів її отримання; розширення інформаційно-джерельної бази. А виокремлює його масштабність досліджуваної сфери, зумовлена важливістю розуміння загальної картини. Про це говорить автор книги «Спортивна журналістика» К. Алексєєв. Він вважає, що такі ознаки як орієнтація доповнюють та корегують головні функції спортивної журналістики. Тому, за його версією варто виділити наступні пункти:

1. Інформаційна.

Найбільш загальна функція, мета якої – винесення спортивних показників з подальшим їх порівнянням. Це стосується однієї з головних рис спорту – «змагальності». Вона відбивається майже на всіх подіях, пов'язаних з цією сферою. Хід підготовки до змагань та їх результати, анонси та прогнози щодо майбутніх турнірів або чемпіонатів, а також висвітлення діяльності спортивних організацій.

2. Пропагандистська.

Вказана функція активно використовувалася у часи, коли спортивна журналістика була тісно пов'язана з комуністичними ідеалами та і радянським способом життя. Вона допомагала нав'язувати сформовану партійну думку з

питань спорту та фізкультури громадянам СРСР. Водночас об'єднувала людей, роз'яснюючи, що перемоги радянських спортсменів – загальна гордість.

У сучасному світі мета пропагандистської функції трансформувалася і втілилася в інформаційно-джерельну базу. Щоб кожна людина змогла знайти необхідну інформацію для спортивного та фізичного розвитку.

3. Агітаційна.

Мета – залучення людей до спорту. Зацікавленість реципієнта забезпечується різноманіттям в інформаційному просторі стосовно видів занять.

4. Організаційна.

Робота ЗМІ не обмежується лише наданням інформації з метою формування читацької або глядацької бази, якій властива потреба в регулярних заняттях спортом. Наступним кроком є організація фізкультурно-спортивного руху. ЗМІ можуть проводити змагання різного рівня і різних видів спорту. А також виступати у ролі посередника з організаціями, котрі спеціалізуються на подібних видах діяльності.

5. Вираження і формування громадської думки.

Основа функції складається з елементів агітаційної та пропагандистської. А головна мета полягає у тому, аби шляхом розкриття гуманних цінностей спорту, сформуванню й підтримати громадську думку.

6. Просвітницько-освітня.

Вказана функція тісно пов'язана з попередньою. Вона виступає у ролі важливого доповнення. Її мета – надання кваліфікованої інформації на тему спортивної діяльності. Тим самим відповідає на питання як? і навіщо? займатися спортом. А також сприяє популяризації спортивного руху та його цінностей.

7. Розважальна

Спрямована на емоційну складову у питанні сприйняття людиною інформації. Покликана викликати в аудиторії позитивні емоції, пов'язаних зі спортом [1].

Подача інформаційного матеріалу залежить від «місця» її публікації. Кросмедійна галузь виділяє ряд певних особливостей руху інформаційного потоку, елементи якого класифікують та відокремлюють у різні групи. Так звані «групи», це медійні платформи. Головними у питанні висвітлення тематики спорту є телеканали та сайти. Кожен із вказаних засобів масової інформації несе у собі перелік вимог, за якими можуть змінювати одне й те саме повідомлення. Подібне виконується задля досягнення спрощення процесу сприйняття реципієнтом новин. Важливим критерієм є вид спорту. Від цього залежить формат, обсяг та жанрові характеристики матеріалу. Навіть питання часу подання інформації займає певне місце. Футбольна тематика вносить власні корективи у перераховане.

Досить поширеною платформою для представлення спортивної тематики є телеканали. На вказаній платформі пріоритетними виступають трихвилинні відео-блоки, котрі складаються переважно з чотирьох повідомлень. Вони займають кінцеву позицію у вечірніх новинах. Новини ж подаються у вигляді відеозаміток та оглядів. Короткі та стислі, з динамічним темпом розповіді, за допомогою них можна описати значну кількість масштабних подій. Це, без сумніву, є ключовою якістю телеканалів, користуючись якою можна охоплювати велику аудиторію, враховуючи інтереси більшості.

Окрему нішу займають сюжети, присвячені європейським турнірам або чемпіонатам. У таких випадках вони не лише стають центром уваги, а й супроводжуються доповненнями у вигляді оцінок, прогнозів та коментарів, щодо поточних дій у світовому футболі.

Проте, подібні інформаційні блоки містять у собі ряд недоліків, викликаних журналістською халатністю. Серед них варто виділити незбалансованість новин та відсутність системності в їх подачі [19].

Іншим інформаційним майданчиком є сайти. Цей простір має декілька переваг над телевізійним форматом. По-перше, це оперативність. Публікації розміщують на сайті у час надходження повідомлення. Тобто робота сайту не обмежена у часі й не має певного розкладу. Тому дізнатися про щось нове можна швидше, аніж очікуючи відповідного новинного випуску на улюбленому телеканалі. По-друге, доступність і простота. Жанрова палітра електронних видань обмежена. Це пояснюється не лише описуваним видом спорту – футболом, інформація про який подається винятково з повторюваних подій: матчі, трансфери, контракти та інше, а й досягненням максимальної доступності задля комфорту читача. Реципієнт здатен швидко знайти необхідне повідомлення та ознайомитися з ним, незалежно від місця перебування.

РОЗДІЛ 2

МОНІТОРИНГ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЩОДО ПРЕДСТАВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ТЕМИ

Величезний за обсягом та кількісним показником відеоматеріал публікується на платформі, котра надає певні можливості для цього. Наразі, головним осередком відео контенту є сайт YouTube. Місце, де користувачі інтернету мають змогу ознайомитися з різноманітним жанровою палітри у вигляді відеороликів. До того ж, вони стосуються безлічі тем. Котрі в свою чергу зачіпають та передають особливості інших тематичних аспектів.

Кожен з відеоматеріалів належить певному користувачеві. Лише зареєстрована особа має змогу публікувати контент. Це відбувається за рахунок створення так званого каналу. Мається на увазі інформаційний канал, за допомогою якого й буде відбуватися подача контенту для реципієнтів. Користувач самостійно обирає тематичне направлення каналу. До списку того, що необхідно визначити додається назва та ілюстративні елементи, котрі відіграють роль «прикрас». Усе вищеперераховане впливає на формування аудиторії. А відбувається це за рахунок підписок користувачів на той самий канал.

Відеоролики просуваються за рахунок трьох факторів. По-перше, це лайки – знак того, що користувачеві сподобався контент. По-друге, це коментарі під публікацією. Інші користувачі діляться враженнями від матеріалу у вигляді текстових повідомлень. І по-третє, це перегляди – кількість осіб, що ознайомилися з відеороликом. Чим більші ці показники, тим краще.

Сайт має декілька розділів, що допомагає користувачеві краще орієнтуватися на цій платформі.

Головна сторінка Вона містить відеоролики, котрі відповідають інтересам та потребам користувача. Контенте наповнення цього підрозділу формується

завдяки декільком факторам. Першим є історія пошуку на сайті. Спираючись на раніше прописані запити, YouTube самостійно підбирає матеріал, який має задовольнити потреби користувача.

Наступним підрозділом сторінки є новини YouTube. Це текстові публікації, що супроводжуються ілюстраціями та посиланнями на відеоматеріал. Формуються такі повідомлення спираючись на канали, на які підписаний користувач.

Останнім підрозділом сторінки є тренди. Відеоролики, що набрали значну кількість переглядів, лайків та коментарів. Саме ці показники відповідають за просування контенту на вершини та є гарантом популярності.

В тренде Розділ, що містить відеоролики, котрі набрали значну кількість лайків, коментарів та переглядів. Це список найпопулярніших відео, що рекомендує сам YouTube. Сторінка має декілька підрозділів. Вони відповідають конкретним напрямкам, що полегшує пошук користувачам і надає змогу сортувати рекомендований матеріал платформи. Це музика, відеоігри, новини та фільми.

Підписки Сторінка, де відображаються відеоролики конкретних каналів, на які підписаний користувач. Сортуються вони за датою виходу. Від нових до старих. За допомогою панелі, що розміщена вгорі сторінки, можна з легкістю обрати певний канал і ознайомитися з опублікованим матеріалом.

Бібліотека Сторінка, що має декілька підрозділів і відповідає за відеоматеріал, з яким вже ознайомлювався користувач. При потребі, за допомогою бібліотеки можна швидко знайти переглянуті відеоролики.

- Історія. Підрозділ надає список відеоматеріалів, котрі переглядав користувач. Сортування відбувається за датою перегляду;
- Ваші відео. Підрозділ, на якому розміщується відео контент, створений самим користувачем;

- Переглянути пізніше. Підрозділ, на якому розміщуються відеоролики, що зберіг користувач;
- Вподобані. Підрозділ, на якому розміщуються відмічений користувачем матеріал за допомогою лайку;
- Обрані. Підрозділ, на якому користувач може зберегти певний відеоматеріал.

Таким чином, YouTube є платформою, де користувачі можуть як ознайомлюватися з матеріалом, так і створювати власний. Такі можливості сприяли появі значної кількості каналів, котрі висвітлюють конкретну тему. Певне місце займає спортивна тематика, яка ділиться на декілька напрямлень. Вони залежать від виду спортивного заняття. Одним з найпопулярніших на обраній платформі є футбольний контент. Але і він має особливості залежно від каналу, який представляє цей напрям. Виділено було чотири аккаунти, кожен з яких має ряд характерних рис.

YouTube канал **GOAL24** присвячений футбольній тематиці за різноманітними проявами. Анонси турнірів, підсумки тижня, добірка курйозних моментів, символічні збірні та історії про футболістів. Зареєстрований 14 квітня 2016 року. Кількість фоловерів – 834 тисячі.

Головна мета – Висвітлення футбольних подій світового масштабу.

Канал має декілька розділів, кожен з яких відповідає конкретному напрямку, за допомогою якого футбольна тематика висвітлюється в різних аспектах.

Контент відеоматеріалів присвячений детальному опису життєвого шляху відомих футболістів. За декілька років канал встиг розповісти про легенд футболу Зінедіна Зідана, Рональдінью, Франческо Тотті та інших. Не оминули і видатних футболістів сучасності Н'голо Канте, Садію Мане, Ліонель Мессі та Кріштіану Роналду.

Специфіка представлення – закадровий голос зачитує текст, відповідні епізоди змінюють одне одного. У відеороликах використовують ілюстративний матеріал – фотографії та відеозаписи з дитинства, з матчів або тренувань футболістів. Середня тривалість відеоролику складає 10 хвилин. Цього часу достатньо, аби розповісти про кар'єру видатних спортсменів. А також вмістити важливі факти з життя зірок, досягнення в футболі та труднощі, з якими вони зіштовхнулися. Особливістю цього матеріалу є кінцевий висновок автора стосовно вкладу футболіста у світову історію. Періодичність виходу – щомісяця.

У форматі добірок представлені відеоролики, які не мають чіткого, вузьконаправленого тематичного спрямування. Вони так само стосуються подій світового футболу. Але підіймають ситуативні питання, пов'язані з тією чи іншою актуальною проблемою. Можуть відноситися як до локального, так і масштабного епізоду. Для прикладу, у рубриці присутній відеоролик, стосовно спаду, погіршення ігрових показників певних футболістів. Журналісти аналізують місце і роль спортсмена у сезоні, намагаються дати відповідь на запитання. Також розбираються конфліктні ситуації між гравцями одного з футбольних клубів. Тобто розділ присвячений економічним, соціальним, спортивним подіями, які відбуваються як на футбольному полі, так і за його межами.

Варто відмітити, що прослідковується чітка структура матеріалів. Це поставлене запитання, наведені докази та аргументи і міркування та висновок. Середня тривалість відеоролику складає 9 хвилин. Зберігається форма подачі у вигляді закадрового голосу та відповідних ілюстративних матеріалів. Періодичність виходу – щотижня.

Контент розділу «Актуальні новини та обговорення» стосується саме того, що відбуваються у футбольному світі на часі. Відеоролик складається з декількох новин, що можуть відрізнитися за значимістю та достовірністю. Тобто в одному матеріалі може йти мова про трансферні чутки, стосовно конкретного футболіста,

і до того ж підтверджена офіційними джерелами інформація, стосовно результатів матчів. Такий контраст і є особливістю публікацій. Формат подачі – закадровий голос та відповідний ілюстративний матеріал. Середня тривалість відеоролику – 6 хвилин. Періодичність виходу – щотижня.

Відеоролики розділу «Символічні збірні» стосуються команди, сформованої відомим футболістом або тренером. Герой рубрики обирає улюблених виконавців на кожну з одинадцяти футбольних позицій. Тим самим, створюючи власну команду мрії. До того ж додає коментар до кожного свого вибору. Чому саме цей футболіст займає вказане місце або ж на що той здатен вплинути. Іноді команди формуються за певним показником. Для прикладу, на каналі є матеріал про символічну збірну Ліги чемпіонів 2020 року або гравців, котрі заразилися коронавірусом. Форма подачі залишається такою ж – закадровий голос та відповідний ілюстративний матеріал. Але додається інфографіка у вигляді поля та футбольних позицій. Це зроблена для того, щоб глядач краще сприймав матеріал за рахунок візуальної складової. Періодичність виходу – щомісяця. Середня тривалість ролику – 8 хвилин.

Відеоматеріали із «Підсумки тижня» стосуються актуальних масштабних подій у світовому футболі, які відбулися за останній тиждень. Зазвичай, мова йде про топ-трансфери, важливі матчі топ-5 ліг та євро турніри. Періодичність виходу відеороликів не залежить від дат. Тобто підсумки не підводять щотижня. Це відображається на популярності рубрики, яка займає останнє місце серед інших за такими показниками як кількість переглядів, лайків та коментарів. Форма подачі – закадровий голос та відповідний фото та відеоматеріал. Середня тривалість – 7 хвилин.

Український YouTube канал «**Андрій Колесник**», ведучим якого є молодий спеціаліст А. Колесник. Він розповідає не лише про головні події світового футболу. Ключовою особливістю контенту, що публікується на цьому каналі, є

ретельний аналіз футбольних матчів серед топ-5 чемпіонатів світу. Також до уваги беруться матчі європейських турнірів – Ліга чемпіонів та Ліга Європи. Аналітик не оминає й міжнародні турніри – Чемпіонат світу, Чемпіонат Європи та Кубок Америки.

Головна мета – надання аудиторії інформації, стосовно футбольних подій світового масштабу; аналіз матчів топ-5 чемпіонатів, європейських та міжнародних турнірів задля демонстрації повної картини ігрових аспектів.

Розділи не є центральним ядром каналу. Вони присутні та все ще виконують закладену роль – упорядковують та сортують контент. Це облегшує пошук необхідної інформації користувачеві.

Головна категорія «Футбольні сезони», котра налічує близько 418 відеоматеріалів. Подібна насиченість контентом обумовлена тим, що складається з декількох футбольних сезонів. Саме у відеороликах цього розділу автор розповідає про ключові події, що стосуються футбольного світу. Відеоматеріал складається з декількох подій, про які розповідає Андрій. Теми різноманітні. Адже можуть стосуватися як офіційного трансферу гравця або призначення на пост головного тренера нової особи, так і розгляду чуток міжнародних футбольних видань. Але ключовим є ретельний аналіз матчів.

У кадрі автор – Андрій Колесник, котрий розбирає гру на окремі частини, приділяючи увагу навіть незначним, на перший погляд, дрібницям – стартовий склад команди, здібності гравців, протистояння окремо виділених футболістів, позиційна гра, моменти в атаці та обороні. Усі елементи та частини гри демонструє юний спеціаліст. Зазвичай, аби покращити сприйняття подібного об'ємного потоку інформації реципієнтом, використовуються вставки з матчу, який аналізує автор. Кадр може зупинятися і за допомогою сторонніх програм Колесник «підкреслює» важливі моменти. Також автор розглядає вплив результатів конкретної футбольної зустрічі на масштабну картину – турніру

таблицю. Тобто прогнозує, яким чином той чи інший матч вплине на загальне положення команди та її суперників. До аналізу також додається кадрова проблема клубу. Хто готовий викладатися на всі 100%, хто травмований або перебуває не в кращій формі. Середня тривалість відеоролику складає 21 хвилину. Періодичність виходу – щотижня.

Розділ «Цифри не брешуть», у якому автор підводить підсумки футбольних сезонів. Ключовою особливістю відеоматеріалів є акцент на статистичні дані. За допомогою цифрових показників створюється відповідний список кращих гравців за позицією. Для прикладу, у відеоролику під назвою «10 ЛУЧШИХ ПРАВЫХ ЗАЩИТНИКОВ 2019» список формується за допомогою розрахунку таких показників як загальна оцінка, % точних передач, % боротьби у обороні, перехоплення за матч, відбір та підбір, гол та гольовий пас, а також втрати м'яча за матч. На основі цієї формули і формується топ кращих правих захисників сезону 2019. Для інших позицій використовують відповідні цифрові показники.

Форма подачі матеріалу майже не змінюється. У центрі кадру – автор каналу Андрій Колесник. Для кращого сприйняття інформації використовується ілюстративні елементи. Це фотографії футболістів, відповідні формули і таблиці. Середня тривалість відеоролику складає 11 хвилин. Періодичність виходу – останній місяць року – грудень.

Матеріал рубрики «Чемпіонат світу 2018» стосується Чемпіонату світу 2018-го року. Головною відмінністю від попередніх розділів є акцент на окремій вищезгаданій події. Ретельний аналіз матчів збірних, виокремлення успіхів або провалів конкретних футболістів. Вузконаправленність розділу не впливає негативним чином на одну з авторських особливостей – масштабність. Актуальними залишаються розгляд груп та прогнози, стосовно результатів майбутніх матчів. Формат залишається незмінним. Середня тривалість

відеоролику складає 23 хвилини. Періодичність виходу – червень та липень 2018 року.

Російськомовний YouTube канал **М'ЯЧ Production**, автором і ведучим котрого є спортивний блогер Олександр Журавльов. Канал позиціонує себе як розважальний. Опублікований на ньому контент стосується футбольної тематики, але форма і зміст відеороликів сильно відрізняються від звичного новинного формату. М'ЯЧ Production має декілька значних за обсягом проєктів. Кожен з них стосується окремого футбольного аспекту, навколо якого будується передача. Це може бути як заробітна плата футболістів, так і подорож до столиці іспанського футболу – Мадриду. До того ж, в залежності від обраного напрямлення, Журавльов запрошує інших ведучих або експертів, які зможуть допомогти презентувати інформацію глядачам.

Головна мета – проінформувати та розважити глядачів за допомогою суперечок, порівнянь та створення різноманітних ТОПів.

Канал має декілька цікавих проєктів, які стосуються чітко виокремленої теми футболу та відповідають на різні запитання стосовно цього. Кожен із розділів підпорядковується окремому проєкту.

Ключовим елементом відеоматеріалів розділу «Хто крутіше?» є порівняння. Для кожного з випусків обирається два футболісти. Це можуть бути як нападники або півзахисники, так і захисники або голкіпери. Важливим є лише те, що обрані гравці мають спільне амплуа. Автору каналу Журавльову відводиться один, а запрошеному ведучому – інший. Після короткої презентації кар'єрного шляху виконавців відео переходить до основної частини. У правилах встановлена загальна кількість раундів – усього їх 15. Кожний із них стосується конкретного ігрового показника футболіста. Для прикладу, в одному з перших відеороликів порівнювали двох кращих центральних захисників – Ван Дейка і Каліду Кулібалі. Серед умінь обраних футболістів виділяли швидкість, гру у повітрі, вміння

захищатися та читати гру. Ведучі повинні, спираючись на інформацію з матчів або статистичні дані, доводити, що саме їх гравець є найкращим у озвученій категорії. У кінці відеоролику відбувається підрахунок балів і озвучується переможець. Саме відео пронизане жартами та короткими скетч вставками. У центрі кадру виступ двох ведучих, але досить часто картинка змінюється і увагу на себе беруть фотографії футболістів або ж інфографіка. Середня тривалість відеоматеріалу – 18 хвилин. Періодичність виходу – один раз на місяць.

Програма «Битва поколінь» з'явилася у період розквіту коронавірусної інфекції. У той час, коли футбольні матчі майже не транслювалися. Відеоролики цього розділу мали на меті нагадати вболівальникам, за що саме весь світ полюбить футбол. Ведучі Олександр Журавльов і Васант Балан обрали 32 найкращого складу команд XXI століття. Вони назвали цей проект першим футбольним Ютуб чемпіонатом, а головною винагородою став Кубок МЯЧ Production. Формат турніру відбувався за кубковою системою, починаючи з 1/16. Олександр Журавльов і Васант Балан самостійно, в залежності від власних поглядів, формували стартовий склад команди. Додавався вибір запасних гравців. Після цього мова заходила про тактичні можливості. Кожен розповідав про обрану схему та яким саме чином вона і набір виконавців допоможе виграти противника. Подальшу долю протистояння вирішували глядачі, шляхом голосування. Саме від них залежало, хто має перемогти. У центрі кадру виступ двох ведучих. У відповідний момент відео або фотографії з участю футболістів займають весь екран, допомагаючи глядачеві краще сприймати інформацію. Середня тривалість відеоматеріалу – 21 хвилина. Періодичність виходу – 25 квітня 2020 року по 19 грудня 2020 року.

Одна з найбільш популярних програм каналу «Команда тижня». Суть полягає в тому, щоб ведучий, на підставі минулих тижневих виступів футболістів, обрав найкращих та створив з них повноцінну команду. Виступаючий обирає

голкіпера, захисників, півзахисників та нападників, котрі змогли проявити себе. Закриваючи позицію якимось гравцем, блогер розповідає, чому саме обрав того чи іншого футболіста. Після того, як стартовий склад був озвучений, перед глядачем постає вибір. Додаються ще п'ять імен; тих, хто чудово виступив, але в силу обставин не дотягнув до стартового складу. Тоді вирішує стосовно запасного гравця аудиторія. Далі мова заходить про невдах. Три спортсмена, котрі проявили свої найжахливіші якості на тижні. Підсумком програми є перелік позитивних та негативних подій футбольного світу. Три з одного боку та стільки ж з іншого. Кожна розкривається ведучим та отримує конкретну оцінку. У центрі кадру постає ведучий. Відеоролик доповнюється ілюстративним матеріалом. До того ж у програмі використовують елементи інфографіки задля візуалізації наданої інформації. Середня тривалість відеоматеріалу – 16 хвилин. Періодичність виходу – один раз на тиждень.

Програма «#НАВИЇЗД» концентрує увагу на закордонних поїздках футбольних фанатів. Роль типового вболівальника, котрий приїхав на матч улюбленої команди до іншої країни, приміряє на себе автор каналу – Олександр Журавльов. Мадрид, Лондон, Дортмунд – кожне місце пропонує ряд випробувань для тих, хто бажає подивитися футбол. Блогер самостійно ознайомлюється з ключовими особливостями обраного міста. Початком передачі є демонстрація визначних місць, котрі можуть зацікавити глядача. Озвучені факти, стосовно них, доповнюють відеоматеріал. Наступною точкою є центральна частина міста. Показ загального виду допоможе краще зорієнтуватися у випадку прибуття на цю локацію. Пошук зупинки для суспільного транспорту покаже, яким чином людина зможе дібратися до головної сюжетної області – стадіону. До того ж, глядача знайомлять із цінами на послуги або товари, задіяні в зйомці. Для прикладу, глядачеві позначають вартість поїздки або фанатського мерчу. Прибуття до стадіону супроводжується кадрами гігантської споруди з різних боків, а також з

висоти. Блогер має змогу зайти всередину, щоб показати щось приховане від очей перехожих. Він купує квиток на екскурсію ареною. Користувачі YouTube разом з автором каналу вивчають нові локації:

- довжелезні коридори, котрі об'єднують безліч приміщень;
- зал трофеїв, де належним чином розміщуються командні нагороди у вигляді кубків. Знаходиться й місце для матеріальних визнань вищої категорії гравців конкретного колективу;
- роздягальня, де футболісти перевдягаються та проводять основний час до початку матчу;
- підтрибунне приміщення, де гравці збираються і групуються перед початком матчу;
- поле. Територія, на якій розгортаються основні баталії. Те саме місце, де пишеться історія великого футболу. Сотні гравців демонстрували на ньому свою майстерність, викликаючи екстаз у вболівальників, які невідривно спостерігали за спортсменами.

Також ведучий заглядає до клубної крамниці з футболками та сувенірами для фанатів. Там він намагається обрати щось і собі, паралельно показуючи асортимент товарів потенційним покупцям. На речі, які потрапляють у кадр, встановлюється цінник, аби глядачі знали, скільки їм необхідно буде залишити грошей в магазині.

У центрі постає ведучий. Але коли мова заходить про конкретне місце, воно тут же з'являється у кадрі. Створюючи тим самим атмосферу присутності для глядача. Формат відеоролику нагадує репортаж. Адже його запис відбувався з місця події. Середня тривалість відеоматеріалу – 18 хвилин. Періодичність виходу – один раз на 2-3 місяці.

Проект «ТОП 10» концентрує увагу на переліку подій чи персон, пов'язаних з футболом, у вигляді піраміди. Від найменш значущого до найбільш цікавого.

Досить часто у відео йде мова про досягнення та успіхи футболістів; іноді відбір відбувається за ігровими показниками гравців; приводяться курйозні моменти або ситуації, що відбувалися у футбольному світі; рідше з'являються відеоматеріали з підсумками сезонів. Одним із найбільш популярних відеороликів на каналі є «Топ 10 форвардів минулого десятиріччя» (2010-2020). Він побудований за тим самим принципом, як і всі інші матеріали цієї категорії. Вступ, який складається з короткої історії-розповіді про актуальну подію, котра відповідає темі відеоролику. Далі 10, 9, 8, 7 та інші місця. У кожному з них автор викладає цікаву інформацію. Якщо брати за приклад згаданий матеріал про форвардів, то кожне місце відповідало конкретному футболісту, зазначеного амплуа. Історія спортсмена за 2010-2020 роки. У центрі кадру постає ведучий. Програма доповнюється ілюстраціями та відеофрагментами. Середня тривалість – 20 хвилин. Періодичність виходу – щочетверга.

За назвою «ТОП 5» програма нагадує попередню. Але різниця проявляється не лише у зазначеній цифрі та кількості умовних частин. Певно це був експериментальний формат. Тому що тематика відеороликів в розділі відрізняється одна від одної. Вони й досі стосуються футбольного світу. Але «Топ 5 кращих форм сезону 18/19» різко контрастує з «Топ 5 інтриг Лігі чемпіонів 19/20». В одному йдеться про екіпірування футболістів, а в другому – найпрестижніший європейський турнір. Структура відеороликів залишається такою самою, як і в попередньому розділі. П'ять місць, упорядкованих за системою піраміди. У кожній частині йде мова про конкретну персону або ситуацію, в залежності від тематики відеоматеріалу. У центрі кадру постає ведучий. Ролик доповнюється ілюстраціями та відео. Середня тривалість – 7 хвилин. Програма виходить неперіодично.

Моніторинг YouTube платформи підтвердив популярність спортивної тематики. Значна кількість авторських каналів сприяє розкриттю обраного

направлення. Кожен із них демонструє той чи інший бік футбольного світу. Починаючи із висвітлення подій у форматі новинної передачі, закінчуючи повноцінними програмами з кар'єрних історій видатних футболістів. Авторський підхід вибудовує міцний взаємозв'язок із користувачами. Деякі особливості подачі відеоконтенту в певній мірі йдуть на користь реципієнту. Стиль викладу, формат передачі, ілюстративний матеріал та харизматичні ведучі – перелік атрибутів, на яких базуються майже всі YouTube канали. Футбольні не є виключенням. Вони акцентують увагу на згаданих умовних показниках, використовуючи їх в спортивній площині. Стабільність зворотного зв'язку залежить від періодичності виходу відеороликів. Так різні програми мають власний календар, але вони орієнтуються на запит, який демонструють прихильники. За рахунок переглядів, лайків та коментарів автори дізнаються про думки глядачів. Саме так вони впливають на організацію графіку виходу матеріалів. Адже кожен створювач контенту, в першу чергу, орієнтується на користувачів – свою цільову аудиторію.

РОЗДІЛ 3.

СПЕЦИФІКАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ

Авторський задум полягає у тому, щоб створити матеріал, який буде повністю відповідати стандартам та функціям спортивної журналістики. До того ж, він має стосуватися обраного напрямлення – футбольної сфери. А обрана структура і творчий підхід до створення матеріалу мають зацікавити потенційного читача.

Наша добірка складається з одного матеріалу у жанрі «лонгвід». Він стосується десяти найдорожчих футболістів світу. Інформаційний продукт побудований за принципом піраміди. Від найменш значущого десятого місця до найбільш цікавого першого. Кожна сходинка приховує в собі історію становлення футболіста. Вона відповідає на ряд запитань. Чому той чи інший спортсмен зумів досягти таких висот? Що чи кого він зустрів на своєму шляху? Які ключові події траплялися з ним за кар'єру? Що футболіст може демонструвати на полі?

Матеріал базується на основних принципах обраного жанру. Величезний обсяг є лише однією з характерних рис. До того ж, не кожний текст з декількох десятків тисяч знаків можна вважати повноцінним лонгвідом. Наш кінцевий продукт має певний авторський стиль викладу. Кожний згаданий у топі футболіст в повній мірі розкривається під видом текстової розповіді. Історії пронизані тонкими лініями, котрі представляють цінну інформацію, стосовно кар'єри спортсмена. Конкретика у подібних текстах є черговим важливим пунктом. «Топ-10 найдорожчих футболістів світу» містять значну кількість цифрових показників. Починаючи з індивідуальних дій та досягнень футболістів і закінчуючи датами у вигляді сезонів. Ще однією ознакою, котра задіяна в проекті, є ілюстративний матеріал. Кожна розповідь доповнюється фотографією гравця. Це зроблено не лише для того, аби розбавити текст і спробувати не втратити увагу читача. Подібні

елементи є основоутворюючими у лонгрідах. Надважливо, аби люди, котрі ознайомлюються з матеріалом, могли поринути в описану історію або адаптуватися до умов, запропонованих автором. У цьому випадку фото, відео та аудіо матеріал займають власну нішу, з якої їх не прибрати.

До цільової аудиторії матеріалу «Топ-10 найдорожчих футболістів світу» можна віднести всіх осіб, яким не байдужа доля сучасного футболу. Кожен фанат цієї гри зможе знайти у створеному інформаційному продукті цікаві відомості, щодо улюбленого гравця чи футбольного періоду. Потенційний читач зуміє віднайти ту частину, котра задовольнить його потреби. Розміщувати лонгріди можна на футбольних інтернет-ресурсах.

Програмні засоби:

Для створення матеріалів ми використовували ПК, програму Microsoft Word та мережу Інтернет для пошуку інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев К. А., Ильченко С. Н. Спортивная журналистика : учебник для магистров. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 428 с.
2. Ахмадулин Е. В. Основы теории журналистики: учебное пособие. Ростов н/Д: Феникс, 2009. 350 с.
3. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі. К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. 238 с.
4. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів / Видання 2-е, перероблене / Пер. з нім. В. Климченко. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с.
5. Гороховський О. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практичний посібник. Прага, 2018. 143 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. 3-тє вид. Л.: ПАІС, 2008. 276 с.
7. Карпенко В. О. Газетні жанри як комунікативні форми журналістики: текст лекції для студентів Інституту журналістики з курсу «Основи професійної комунікації». Київ : нац. ун-т імені Т. Шевченка. Ін-т жур-ки. К., 2002. 37 с.
8. Ким М. Н. Жанры современной журналистики. СанктПетербург: Изд-во Михайлова В. А., 2004. 329 с.
9. Кривошея Г. П. Журналістика: поняття, терміни: навчальний посібник. К.: КиМУ, 2004. 202 с.
10. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці : навчальний посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 120 с.
11. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації : підручник. 4-тє вид. / пер. О. Возьна, Г. Сташків. Львів : Літопис, 2010. 538 с.

12. Основы творческой деятельности журналиста: учебник для студ. вузов по спец. «Журналистика» / Ред.-сост. С. Г. Корконосенко. СПб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000.
13. Почепцов Г. Теорія комунікації. 2-ге вид., доп. Київ : Київський університет, 1999. 308 с.
14. Різун В. В., Скотникова Т. В. Методи наукових досліджень у журналістичнознавстві : навчальний посібник. Київ : Київський університет, 2005. 104 с.
15. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник. Київ : Просвіта, 2008. 260 с.
16. Рябинина В. Интерактивная инфографика как способ социокультурной коммуникации в современном обществе. В мире научных открытий. Красноярск, 2013. № 11.6 (47). С. 288–294.
17. Тертычный А.А. Жанры периодической печати: учебное пособие. 2-е изд., испр. и доп. М.: Аспект Пресс, 2002. 302с.
18. Шарков Ф. И. Коммуникология : основы теории коммуникации : учебник. 2-е изд, перераб. и доп. Москва : Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2010. 592 с.
19. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика : посібник. 2-ге вид., допов. і переробл. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 262 с.

II. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ

Топ-10 найдорожчих футболістів світу

Футбол є найпопулярнішим видом спорту серед усіх інших. Це величезна за обсягом та об'ємом індустрія, котра складається з багатьох частинок. Тренерський штаб, кваліфіковані клубні працівники, медіа. Вони пов'язані контрактами та грошима. Але попри важливість цих компонентів, у центрі уваги завжди залишаються футболісти. За досягненнями улюблених спортсменів слідкують мільйони вболівальників. Глядачі невідривно спостерігають за тим, що демонструють зірки на полі під час гри. Тому не дивно, що футболісти є основою цього виду спорту. Саме від них, значною мірою, залежить розвиток футбольної сфери. Клуби готові віддавати мільйони євро за для того, щоб амбіційний, талановитий юнак захищав саме їхні кольори. Зараз ми познайомимося з десятима найдорожчими футболістами за версією міжнародного спортивного центру досліджень (CIES Football Observatory).

10. Кай Хаверц (Німеччина, «Челсі») – 136 млн євро

Футболіст привернув до себе увагу, виступаючи за команду з Бундесліги «Баєр 04». Уже у дебютному сезоні 2016/2017 17-річний гравець відмітився 4 забитими м'ячами та 5 асистами. З плином часу Хаверц все більше набирився ігрового досвіду і свою найкращу форму продемонстрував пізніше. У сезоні 2018/2019 півзахисник провів 34 матчі в рамках німецького чемпіонату, де забив 17 м'ячів і віддав 3 голюві передачі. На той момент майже всі європейські гранди бажали підписати талановитого юнака. Він став центральною фігурою трансфертних чуток. І увесь футбольний світ цікавило не лише те, куди саме перейде футболіст, а й те, чи зможе він підтримувати подібну результативну форму. Наступний сезон розвіяв будь-які сумніви. У Бундеслізі Хаверц забив 12

голів та віддав 6 ассистів. А також проявив себе в Лізі Європи. Доводячи тим самим, що здатен адаптуватися під ігровий стиль закордонних команд.

Дивовижна техніка, сильний поставлений удар та високоточні передачі – це ті якості, котрими володів Кай Хаверц. І на яких бажали розбагатіти власники «Баєр 04». Тому кінцеве рішення – продаж гравця лондонському «Челсі» – задовольнило обидві сторони. Хаверцу випала нагода виступати за гранд АПЛ, а боси «фармацевтів» отримали 62 мільйона фунтів стерлінгів, плюс можливі бонуси у розмірі 9 мільйонів.

14 вересня німецький футболіст дебютував за новий клуб у матчі проти Брайтона, котрий закінчився перемогою «синіх» з рахунком 3:1. Здавалося б, це чудовий початок, який багато чого обіцяє. Проте за 18 матчів нинішнього розіграшу англійського чемпіонату юна зірка відмітилася лише 1 забитим м'ячем та 2 ассистами. Тодішній тренер «Челсі» Френк Лемпард не зумів розкрити та використати талант німецького вундеркінда. Дійшло до того, що у пресі все частіше і частіше лунала критика щодо спеціаліста, так і футболіста. Головний тренер «Баєра 04» Петер Бош, під керівництвом якого вже перебував Хаверц, так прокоментував цю ситуацію:

«Я розумію, навіщо «Челсі» купив Кая, але поки не бачу, щоб Лемпард розумів, як його використовувати. Чудово, що Френк захищає його в пресі. Але в будь-якому випадку футболіст повинен давати результат, забивати голи й створювати їх. Якщо за тебе заплатили 100 мільйонів євро, ти повинен грати, а Кай не грає».

Відсутність результату за витрачені кошти призвели до того, що Френка Лемпарда звільнили, а виправляти становище запросили німецького майстра Томаса Тухеля. Можливо, саме він зможе повернути футболіста, котрий міг не тільки самостійно створити гол, а ще й допомогти у цьому власним партнерам.

9. Рахім Стерлінг (Англія, «Манчестер Сіті») – 136,9 млн євро

Талановитий юнак привернув увагу «Манчестер Сіті» ще у далекому 2015 році. Прогресивний володар нагороди «Golden Boy» зацікавив значну кількість клубів. Але найбільше бажання проявляли «городяни», котрі й підписали гравця, заплативши при цьому близько 60 мільйонів євро «Ліверпулю». Це зробило Стерлінга найдорожчим англійським футболістом на той момент. Протягом перших двох сезонів він не демонстрував очікуваної від нього гри. Безумовно, якості Рахіма залишилися при ньому – неймовірна швидкість та технічний дриблінг. Проте футболіста ніяк не міг вписати в гру тодішній тренер «Манчестер Сіті» Мануель Пеллегріні. Чилійський спеціаліст вважав, що кожен компонент на футбольному полі має, в першу чергу, взаємодіяти з іншим. Саме за таким принципом будувалася гра за часів його керівництва. Паси мали ключове значення. Вони ставали фундаментом атак «городян». У той час як Стерлінг потребував ігрового простору задля того, аби залучити дві раніше згадані сильні сторони. Тактика Пеллегріні повністю виключала технічне використання м'яча разом з самовпевненими рішеннями. Стерлінг наче був закований в кайдани. Звільнити юну зірку прийшов іспанський тренер Хосеп Гвардіола. Він також будував власну гру через пас. Домінування та володіння м'ячем – це два принципи, на яких базувалася тактика цього спеціаліста. Але атакувальний потенціал команди він розкривав повністю. Так, молодий гравець у сезоні 2017/2018 провів 33 матчі, де забив 18 голів і віддав 15 ассистів. Бомбардирські навички Стерлінга допомогли взяти «Манчестер Сіті» довгоочікуване чемпіонство в АПЛ.

Наразі, футболіст є висококласним спортсменом, який грає важливу роль у повноцінному англійському гранді.

8. Альфонсо Дейвіс (Канада, «Баварія») – 139,2 млн євро

Футбольний шлях Альфонсо Дейвісу розпочинається з виступів в МЛС. Захищаючи кольори «Ванкувер Вайткепс» канадець став наймолодшим гравцем американського чемпіонату у віці 15 років. Ефектні виступи футболіста викликали інтерес з боку європейських клубів. Швидше за всіх відреагувала «Баварія». Уже 25 липня 2018 року німецький клуб підписав перспективного юнака. Сума трансферу склала 10 мільйонів євро і могла вирости до 20 коштом бонусів. Багато хто почав критикувати мюнхенців за подібну високовартісну покупку. Мовляв, яскраві виступи в МЛС – не показник. Цей хлопчина не потягне рівень Бундеслиги й сяде в глухий запас. Дійсно, перший сезон видався для Дейвісу надважким. Він і сам розумів, що виступи в одному з топ-5 чемпіонатів світу будуть кардинально відрізнятися від пенсійних американських дивізіонів.

«У перші два тижні тренувань я дуже багато помилявся. Думав, що на обробку м'яча у мене буде більше часу. Партнерів моментально закривають. Необхідно ідеальне перший дотик, щоб просунути м'яч вперед», – ділився Дейвіс.

Попри те що він не встигав швидко мислити й миттєво реагувати, півзахисник виділявся своєю фізичною формою. Вона не відповідала рівню його одноклубників. Тому розумним вирішення цієї ситуації стало переведення Альфонсо до складу другої команди «Баварії», що знаходилася у четвертому за силою дивізіоні. Як виявилось пізніше, канадський гравець сам попросив про це, щоб швидше набрати форму. Так розпочався довгий процес адаптації футболіста до європейських реалій.

Перший сезон очікувано видався досить складним. Але попри це Дейвіса залучали до матчів основної команди. Звичайно, подібна практика дозволяла набиратися бажаного досвіду.

Закріпитися у стартовому складі «Баварії» дозволили травми одноклубників. Захисники Ніклас Зюле і Лукас Ернандес опинилися у лазареті. Універсальний

Давід Алаба змістився до центру. Тому вакантним місцем залишилася його початкова позиція. Її зайняв Альфонсо. І з жовтня канадський гравець не пропустив жодного матчу, розпочинаючи їх з перших хвилин.

«Завжди був упевнений в Девісі як в лівому захиснику. Його швидкість і сила допомагають нам виходити з оборони в атаку. Він володіє хорошим пасом і швидко закриває позицію. Алаба і Девіс – ми відмінно укомплектовані зліва», – зазначив помічник головного тренера Ханс-Дітер Флік (пізніше саме він займе пост головного тренера німецького гранда).

Юний талант демонстрував впевнену гру. На фоні його неймовірних швидкісних показників виділялася ще одна якість – працьовитість. Складалося враження, що Девіс знаходиться усюди. Він без проблем міг під'єднатися до атаки, доводячи її до воріт суперника і в той же момент, миттєво зреагувати й через декілька секунд опинитися біля власного штрафного майданчику.

Сезон 2019/2020 запам'ятається фанатам «Баварії» надовго. Команда здолала усіх суперників на трьох напрямленнях. Вона зайняла перше місце у Бундеслізі, виграла Кубок Німеччини та продемонструвала приголомшливий результат у Лізі Чемпіонів, перегравши «ПСЖ» у фіналі з рахунком 0:1. Цей переможний шлях був би неможливим без канадського вундеркінда. Його вклад неможливо переоцінити. А той потенціал, яким володіє футболіст, наштовхує на думку про те, що це лише початок його великої кар'єри.

7. Жоао Фелікс (Португалія, «Атлетіко») – 141,5 млн євро

Кар'єрний шлях Фелікса перейшов на інший рівень у сезоні 2018/2019, коли футболіст почав тренуватися з основною командою «Бенфіки». У серпні 2018 року юний португалець дебютував у Примейр Лізі. Хто б міг подумати, що це стане важливою відправною точкою. За 26 матчів футболіст відмітився 15 забитими голами та 7 асистами. Уже на той момент ігровий портрет талановитого португальця був складений. Середній ріст компенсувався чудовою грою головою.

Паралельно з цим відмінним доповненням була легкість, з якою гравець пересувався по полю, та спритність, завдяки якій Фелікс виходив з надскладних положень. Також подібні якості повною мірою допомагали у створенні гольових моментів. Юнак міг самостійно протягнути м'яч, обходячи суперників на значній швидкості та доречно використовуючи дриблінг. Однак помітним недоліком є атлетизм футболіста. Фізична форма Жоао не відповідала навіть середньому рівню одноклубників. За це його часто критикували. Одного разу випад зі сторони футбольного експерта мало не призвів до скандалу.

«Та якби я ще грав, наступив би йому разок на ногу – і не було б ніякого Жоао Фелікса», – промовив у прямому ефірі Жорже Андраде.

Проте «фізика» португальця не заважала йому вирішувати долю важливих матчів. Принципове протистояння для «Бенфіки» – лісабонське дербі зі «Спортінгом». Фелікс уже двічі брав участь у цих поєдинках. І в обох зустрічах відмітився забитим голом.

Легенда збірної Португалії та нинішній спортивний директор «Бенфіки» Руй Кошта об'єктивно оцінив талант співвітчизника: «Деякі люди говорили, що він мій спадкоємець. Або новий Кака. Правда полягає в тому, що Фелікс – це Фелікс. Не варто його ні з ким порівнювати. У нього незвичайне відчуття гри і рідкісна здатність: він передбачає, що станеться перед голом. Це сучасна десятка, з чудовим почуттям голу. Фелікс може багато чого досягти у футболі, але спочатку йому потрібно відіграти на хорошому рівні кілька сезонів поспіль, тоді можна буде бути впевненим в тому, що він на 100 відсотків розкрив свій потенціал».

За розвитком вісімнадцятирічного гравця слідкував увесь футбольний світ. Ряд іменитих європейських грандів претендував на молодого гравця. Але мало хто міг заплатити відступні, прописані у контракті португальця – 126 мільйонів євро. Ніхто не заперечував, що на той момент футболіст не відповідав подібній сумі. Він оцінювався у 3 рази менше. Але боси «Атлетіко» розуміли, що платять в

першу чергу за перспективу. Тому без жодних вагань оформили дорогий трансфер. 3 червня 2019 року Жоао Фелікс перейшов в мадридський «Атлетіко». Перші труднощі, з якими зіштовхнувся футболіст, – тиск сплачених грошей за нього. Вони наче сковували рухи юної зірки. У перший ігровий сезон за «матрачників» від колишньої спритності не залишилося нічого. Фелікс досить часто не міг знайти місце на полі; довго думав та приймав помилкові рішення. Того професіонала з холодною свідомістю підмінили на невпевненого у собі хлопчину. Стало зрозуміло, що процес адаптації молодого гравця до умов іспанського чемпіонату затягнеться. Критика полетіла і в тодішнього тренера мадридців Дієго Сімеоне. Його звинувачували у неспроможності розкрити потенціал багатомільйонної покупки; у невдалих спробах вписати в гру Фелікса. А пізніше давні побоювання й зовсім підтвердилися. Португалець просто не підходить під ігрову модель Ель Чоло. Адже юна зірка не відповідає жодному пункту футбольної філософії уругвайського спеціаліста. По-перше, він не спроможний жертвувати власними інтересами заради інших; стати частиною того самого повноцінного механізму, котрий будує тренер. По-друге, улюблена схема Дієго Сімеоне – 4-4-2. Суть її полягає у впевнених командних діях усіх членів «матрачників». Зміститися, відіграти в обороні, піднятися, розвинути атаку. Переміщення всією площиною поля – надважлива частина при побудові тактики. А вже з цього витікає й третій пункт – відсутність витривалості. Задля реалізації задумок Ель Чоло необхідно протягом 90 хвилин активно проявляти себе на всіх ділянках поля. Де є м'яч, або де його немає. До того ж Феліксу більше не відводять такої кількості вільного простору як в «Бенфіці». Усі вищезгадані фактори не дозволили розкритися португальцю й зіграти так, як в попередньому клубі. За перший сезон у «Атлетіко» Жоао зіграв 36 матчів, в яких забив лише 9 голів та віддав 3 асисті. Статистика, котра не скрасить нападника іспанського гранда. Однак у наступному сезоні Фелікс почав виправляти ситуацію. Його

сильні якості все більше виділялися навіть при незмінній грій Дієго Сімеоне. Склалося враження, начебто футболіст і тренер нарешті наладили зв'язок. Так, у сезоні 2020/2021 футболіст взяв участь у 29 поєдинках та набрав за системою гол + пас 10 і 4 відповідно. Потенціал у гравця величезний. Певно, його розкриття – лише питання часу.

6. Джейдон Санчо (Англія, «Борусія» Д) – 148,3 млн євро

Санчо перейшов в Дортмундську «Борусію» 31 серпня 2017 року. Трансфер був окутаний мріями молодого англійця, стосовно свободи, прогресу та значної кількості ігрового часу. Адже «Борусія» – саме той клуб, який вміє працювати з молоддю, розкривати таланти й дарувати надію. За різними даними, сума угоди складала від 23 до 28 мільйонів євро. Одразу ж по прибуттю Санчо отримав «7» номер, який раніше належав іншому вундеркінду Усману Дембеле. Уже під кінець жовтня юна зірка дебютувала за «джмелів» у матчі Бундеслиги з «Айнтрахтом», вийшовши на заміну. Але першого голу довелося очікувати досить довго. Відмітитись Санчо зміг лише 21 квітня 2018 року в матчі проти леверкузенського «Баєру». Вінгер зумів забити один гол та віддати два асисті. Чудовий початок. Але за той ігровий сезон футболіст провів усього 12 матчів за основну команду. По справжньому розкритися Санчо зумів у наступному – 2018/2019 сезоні. Джейдон ставав кращим гравцем місяця, завойовував визначні досягнення (рекордсмен за забитими м'ячами серед молодих футболістів) та у підсумку зайняв місце у символічній збірній того сезону. До того ж дебют у Лізі чемпіонів продемонстрував здатність англійського гравця брати ініціативу на себе. Завдяки впевненим діям він зумів відзначитися у ході матчу, забивши гол.

Тодішній тренер дортмунської «Борусії» Люсьєн Фавр оцінив перспективи юного футболіста:

«Без сумніву, у хлопця є величезний потенціал. Джейдону тільки 18, а він уже є гравцем збірної Англії. Таке не часто можна побачити в футболі. Звичайно,

йому потрібно докласти багато зусиль, щоб піднятися на ще вищий рівень. Але вже зараз в його грі видно величезний потенціал»

У наступному сезоні Санчо довів, що ніхто ще не бачив його пікової форми. Лише за 32 матчі Бундеслиги талановитий юнак зумів забити 17 голів та віддати 16 ассистів. Він вже не розглядався як заміна основній ударній силі «джмелів». А сприймався креативним півзахисником, здатним перевернути хід гри у будь-який момент. Джейдона гідно оцінювали на рівні з такими зірками команди, як Ерлінг Холанд, Юліан Брандт та Марко Ройс.

У важливі моменти хавбек проявляв свої найкращі якості. Так у серпні 2019 року «Борусія» виграла матч проти «Баварії» за суперкубок Німеччини. Вагомий вклад в отриманий результат приніс Санчо, забивши м'яч та віддавши гольову передачу.

Після подібних феєричних проявів, підкріплених дивовижними статистичними показниками, ні в кого не було й сумнівів, що молодий футболіст надовго не затримається у нинішньому клубі. Власне, дортмунці зробили все можливе, аби талановитий хлопець зумів розкритися у всій красі. Надали йому шанс у вигляді довіри та ігрового часу. А тепер прийшла черга босів клубу отримати грошову подяку. За вундеркіндом вишикувалася черга з грандів, кишені котрих були набиті готівкою. Футболіст став центральною фігурою у період літнього трансфертного вікна 2020 року. Головним претендентом на хавбека став «Манчестер Юнайтед». Джейдон був готовий повернутися в рідну гавань у вигляді англійського чемпіонату, а клуб був готовий задовольнити фінансові апетити гравця. Проте перехід так і не відбувся. На заваді йому стала проблема – ймовірна сума трансферу. Керівництво «Борусії» бажало отримати якнайбільше від цієї угоди. Воно оцінило футболіста в 120 мільйонів євро і не збиралося йти на компроміс. «Червоні дияволи» потерпіли величезних фінансових збитків через ряд обмежень, викликаних коронавірусною пандемією. Зрозуміло, що в клубний

бюджет не вміщувалася подібна сума. Тому трансфер так і не відбувся. Гравець залишився в німецькій команді і став одержимий конкретною ідеєю – довести всім, що він є тим футболістом, за якого варто боротися.

5. Кіліан Мбаппе (Франція, «ПСЖ») – 149,4 млн

Перші серйозні зміни в кар'єрі молодого француза відбулися у сезоні 2016/2017. Кіліан став повноцінним гравцем стартового складу «Монако». Демонструючи феноменальну гру, Мбаппе зумів забити 26 м'ячів у 44 матчах у всіх турнірах. Завдяки цьому клуб зумів виграти титул чемпіона країни, змістивши з п'єдесталу «ПСЖ». Але ще більше вразити футбольний світ юний форвард зумів у тодішньому розіграші Ліги чемпіонів. «Монегаски» без особливих проблем вийшли з групи, в якій зуміли обійти «Тоттенхем», «Баєр» і «ЦСКА». Вже в 1/8 команда Жардіма зустрілася з серйозним супротивником у вигляді «Манчестер Сіті». Здавалося, що результат відомий ще до початку протистояння. Але «Монако» вирвало путівку у наступний тур за сумою двох зустрічей. То був один із перших перформансів у виконанні Кіліана. Своєю дивовижною технікою та умінням використовувати дріблінг на власну користь вундеркінд змусив звернути на себе увагу. Неймовірна швидкість, з якою він рухався, дозволяла йому вриватися у вільні зони, де француз міг власноруч розправитися одразу з декількома супротивниками. Або ж власноруч створити небезпечний момент. Подібний набір якостей відкривав перед футболістом декілька дверей. Він міг зіграти не лише на позиції центр форварда, а й зміститися на будь-який фланг. Уміння однаково впевнено відчувати м'яч як лівою, так і правою ногою було лише черговою перевагою універсального гравця. До цих якостей додається ще одна – гольове чуття. Мбаппе з розумом використовує власні якості, аби завдати нищівного удару по захисту суперника. Не дарма він відзначився забитим голом у обох матчах проти англійського гранду. Наступним етапом стала гра проти дортмунської «Борусії», де Кіліан забив два м'ячі у виїзному матчі та один у

домашньому. На полуфіналі переможний шлях талановитого юнака завершився. «Монако» програто «Ювентусу» за сумою двох матчів і вибуло з турніру. Але навіть у тодішньому протистоянні нападник зумів відзначитися, забивши єдиний гол команди. Після закінчення сезону юний футболіст збирав нагороди та овації від вболівальників. Відзначившись 6 разів у плей-офф Ліги чемпіонів перспективний хлопець потрапив до списку кращих бомбардирів турніру. До того ж він був визнаний кращим молодим французьким гравцем Ліги 1 2016/2017.

Багато хто почав розхвалювати 18-річного гравця. Навіть футбольні зірки не стримувалися від коментарів, стосовно цього «феномену». Голкіпер збірної Франції Уго Льоріс висловив власну думку:

«Про нього говорять на кожному кроці, навіть в Англії. Він демонструє велику зрілість для свого віку. Його досягнення в «Монако» вражають. Це добрий знак для його майбутнього. Якщо він продовжить працювати на команду, то при всіх наявних у нього якостях виросте у відмінного футболіста».

Проте сам Кіліан стримано оцінював власне значення для футбольного світу:

«У цьому сезоні я став відкриттям, в наступному хочу підтвердити цей рівень. Хтось вважає, що я випереджаю свій вік за розвитком. Але насправді я звичайна 18-річна дитина. На тренування мене досі возить мама або клубний водій».

Досягнень юного футболіста стало достатньо, аби за нього розгорнулася справжня боротьба. На Мбаппе претендував ряд грандів: «Реал Мадрид», «Барселона», «Арсенал» і «ПСЖ». Вибір випав на останнього. Таке рішення пояснювалося двома факторами. По-перше, Кіліан не хотів покидати Францію. Тому переїзд до парижського топ-клубу був найкращим рішенням за таких умов. По-друге, лише шейхи, котрі були власниками «Парі Сен-Жермен», могли задовольнити фінансові апетити молодої зірки.

31 серпня 2017 року Мбаппе перейшов в «ПСЖ» на правах оренди до кінця сезону 2017/2018. Сам клуб був зобов'язаний викупити гравця за 180 мільйонів євро. Таким чином, він ставав другим найдорожчим футболістом світу. Але це ніяк не вплинуло на психологічний стан вундеркінда. Уже в перших дев'яти матчах за новий клуб він забив 4 голи та віддав 4 асисті. Футболіст одразу ж адаптувався до тодішніх умов, зайнявши позицію правого флангового нападника. Допоміг команді достроково вийти з групи в Лізі чемпіонів, попутно обіграв Баварію з рахунком 3:0. Але то був лише початок.

Уже у першій грі наступного сезону Мбаппе довів, що не збирається поступатися нікому із зіркового складу «ПСЖ». За останні 10 хвилин зустрічі з «Генгамом» француз оформив дубль. Вже 8 жовтня Кіліан організував покер у ворота «Ліона». На це йому знадобилося лише 13 хвилин. Завдяки подібній грі він став володарем трофею «Копа», котрий присуджує журнал France Football кращому футболісту світу у віці до 21 року.

Як підсумок, закінчив футбольний рік, будучи першим у списку бомбардирів, забивши 33 м'ячі.

Наразі француз лише покращує власні показники, демонструючи впевнену гру. Так, у нинішньому розіграші Ліги Чемпіонів вже в 1/8 «ПСЖ» зустрівся з іменитою «Барселonoю». У першому ж матчі Мбаппе показав, за що саме його цінують. Майстерний дріблінг в поєднанні з високою швидкістю болуче вдарили по самолюбству каталонського гранду. Завдяки його діям команда впевнено обіграла противника. А сам футболіст забив 2 м'ячі. Один – розумно зорієнтувавшись у штрафній суперника, обвівши при цьому декілька гравців, а другий – поклавши м'яч у самісіньку дев'ятку метрів з 25.

Залишається гадати, що ще зможе показати Кіліан Мбаппе у майбутньому. Адже позитивний результат стовідсотково буде. Питання лише у тому, які саме вершини покорить цей талант.

4. Бруну Фернандеш (Португалія, «Манчестер Юнайтед») – 151,1 млн

Вісті про португальського півзахисника прийшли з Прімейр-Ліги. На той час Фернандеш захищав кольори лісабонського «Спортінгу», де досить швидко пройшов адаптаційний період і став невід’ємним елементом команди. За два з половиною роки забив 63 м’ячі і віддав 52 асиста в 137 матчах. До того ж був визнаний кращим гравцем Португалії за 2019 рік і двічі становився кращим футболістом року в Прімейрі (2018 і 2019). Бруну побив рекорд з результативності серед центральних півзахисників Френка Лемпарда, котрий на той час здавався вічним. Подібна кількість голів не була пов’язана винятково з класичними діями хавбеків по типу раптових ривків до штрафної. Навички португальця різнопланові. А отже, він може впливати на хід гри з декількох позицій та сценаріїв розвитку ситуацій. Зазвичай, небезпечний момент від «Спортінгу» створюється за рахунок контратак. Фернандеш діє другим темпом і у разі можливості б’є здалеку або добиває після відбитого удару. При позиційних атаках хавбек обирає один із можливих варіантів. Португалець може постійно переміщатися у межах штрафного майданчику суперника, розраховуючи на пас під удар, або ж очікувати на підключення біля периметра штрафного для нанесення дальнього удару. Це є ще одним козирем футболіста, котрий створює раніше згадану додаткову опцію. Можливість для вистрілу здалеку створюється завдяки тому, що гравця залишають одного на так званій 14 зоні атакуючої третини. Міці удару вистачає, аби загнати м’яч у сітку воріт. Лише за сезон 2018/2019 у нього 4 голи із-за меж штрафної. Подібна якість реалізується в стандартах. Бруну став штатним пенальтістом клубу. Але на цьому корисні дії від півзахисника не закінчуються. Чудове завершення атак – лише частина роботи його амплуа. Створення небезпечних моментів, загострення гри та диктування власних умов – повна картина того, що виконує на полі Фернандеш. До того ж він

відмічається значною кількістю ассистів – 13. Вони лише підтверджують вагому роль гравця.

Не стало подивом те, що за португальцем вишукувалася черга з іменитих клубів. Боси «Спортінгу» зрозуміли – втримати зірку подібного рівня їм не вдасться. Тому залишалося лише визначитися з грошовою винагородою за видатного футболіста. Керівництво мріяло побити трансфертний рекорд Жуана Маріу, котрого продали за 40 мільйонів євро. Головним претендентом на гравця був «Манчестер Юнайтед». Англійський гранд як раз потребував виконавця, навколо якого можна вибудувати гру. До того ж центральна фігура у вигляді Фернандеша здатна брати ініціативу на себе. Підтвердженням є приголомшлива статистика португальця. Але літом перехід так і не відбувся. Сторони не змогли домовитися щодо вартості трансферу. 70-80 мільйонів євро – завелика сума за гравця, у якого в контракті передбачено прописані відступні у розмірі 35 мільйонів. «Червоні дияволи» призупинили діяльність, спрямовану на хавбека. Тим самим, відстрочили момент його підписання.

29 січня 2020 року «Манчестер Юнайтед» оголосив про покупку Бруну Фернандеша. Англійці заплатили 55 мільйонів євро, але сума могла вирости до 80 завдяки доданим бонусам. Півзахисник швидко освоївся в команді. Тодішній тренер «МЮ» Уле Гуннар Сульшер зумів за короткий період вбудувати гравця в обрану схему. А вже португалець продемонстрував за що саме його так високо оцінили. За перше півріччя хавбек провів 14 матчів, в яких забив 8 голів і віддав 7 ассистів. За цей період він двічі ставав гравцем місяця в АПЛ. З приходом Бруну «Манчестер Юнайтед» засіяв. Команда почала здобувати перемогу за перемогою, а впевненість футболістів ставала все міцнішою. Здавалося, що Фернандеш вплинув позитивно не лише на стратегічну складову гри, але й на психологічну. Він наче заряджав одноклубників, подаючи їм приклад того, як має діяти і мислити справжній лідер.

3. Трент Александер-Арнольд (Англія, «Ліверпуль») – 151,6 млн

Історія становлення англійця перспективним футбольним гравцем схожа на голлівудський фільм. Він народився у місті під назвою Ліверпуль. Там же проходили його перші футбольні кроки. Ще у ранньому віці Арнольда заримітили скаути «мерсисайдців». Вони ж запропонували батькам хлопця, аби той тренувався під керівництвом місцевого клубу. Це був той шанс, який ігнорувати не дозволялося. Згадана угода стала визначною подією у житті юного хавбека. Вона надала умови, котрі дозволяли стрімко розвиватися. Все інше залежало від молодика.

Він виділявся наполегливістю та працьовитістю за часів академії. Саме там гравець перекваліфікувався із півзахисника у правого захисника. І це дозволило досить швидко підібратися до заповітного основного складу.

Дебют Трента в офіційному матчі відбувся 25 жовтня 2016 року. Це відбулося в четвертому раунді Кубка Англійської ліги проти «Тоттенхему». Уже в першому таймі Арнольд отримав попередження у вигляді жовтої картки, а в другому був замінений на Натаніела Клайна. Однак незважаючи на доволі скромний початок легенда «Ліверпуля» Стівен Джеррард підтримав молодого гравця, а сам Трент за проведений матч увійшов до символічної «команди раунду». Підписаний довгостроковий контракт у листопаді продемонстрував відношення клубу до свого молодого активу. Він не збирався втрачати перспективного спортсмена. Навпаки намагався надати якнайбільше ігрового часу задля того, аби футболіст набирався досвіду. Тому дебют в Англійській Прем'єр-лізі не змусив себе довго чекати. 14 грудня Арнольд вийшов на заміну під кінцівку матчу з «Мідлсбро». А трохи пізніше увійшов до стартового складу на матч проти самих «червоних дияволів» – «Манчестер Юнайтед». У підсумку за свій перший сезон Трент провів 12 матчів за команду. І як винагорода за старання та принесену клубу користь був названий кращим молодим гравцем року в «Ліверпулі».

Перед початком наступного сезону 2017/2018 основний на той час захисник «червоних» – Клайн, отримав травму спини. Пошкодження виявилось досить серйозним, а лікування і відновлення довготривалим. Тому ця обставина стала подарунком для молодого англійця. Тепер він мав змогу проводити більше ігрового часу на полі. Саме тоді почали проявлятися атакуючі здібності захисника. Перший гол за клуб Трент забив в домашньому матчі раунду плей-офф Ліги Чемпіонів проти «Хоффенхайму». Він реалізував штрафний удар, що дозволило його команді виграти з рахунком 2:1. Наступним суворим випробуванням стала зустріч «Ліверпуля» з «Манчестер Сіті» в 1/4 фіналу Ліги чемпіонів. Перед Арнольдом стояла конкретна задача – стримати вінгера «містян» Лероя Сана. Але окрім звалених на плечі юного таланту захисних обов'язків додавалася ще й об'ємна робота на ворожій половині поля. Справа у тім, що стиль гри Трента нагадував дії хавбека, котрий відповідав за створення атак команди. Він часто організовував контратаки, стрімко переміщаючись по флангу. Завдяки значним швидкісним показникам та вмільому дриблінгу правий захисник без проблем міг дістатися до штрафного майданчику суперника. Там футболіст частіше за все прострілював або вмільо навіщував на власних одноклубників. Небезпека таких атак якраз і закладалася в стрімкому чітко спланованому випаді, котрий завершувався точною передачею перед воротами іншої команди. А вже висококласне тріо нападників – Мане, Фірміно, Салах – вирішували долю моменту. Але, зазвичай, вищеописані дії закінчувалися забитим м'ячем.

Матч з «Манчестер Сіті» завершився перемогою «червоних» з рахунком 3:0. Арнольд не дав жодного шансу Лерою Сане проявити себе. А у підсумку отримав звання «кращого футболіста матчу» та овації з боку ЗМІ за проявлення індивідуальної майстерності. Кульмінацією став фінал Ліги Чемпіонів, де англійський клуб мав змагатися за кубок з «Реал Мадридом». Матч завершився

перемогою «сливових» з рахунком 1:3. Ось як Арнольд прокоментував результат тієї зустрічі:

«Коли я йшов зі срібною медаллю і проходив повз кубок, неможливо описати, які несамовиті емоції відчував. Я був дуже розчарований. Відчував, що всіх підвів. Думаю, інші хлопці відчували те ж саме. Вболівальники хотіли, щоб ми перемогли, за цим ми і вирушили до Києва. Ми хотіли повернути трофей. Начебто забралися так далеко і вже за крок від перемоги, але тут вона вислизає крізь пальці».

Тоді Тренту не вдалося завоювати бодай один трофей з командою. Проте юнак зробив висновки і показав себе як справжній професіонал. Думки про втрачене були відкинуті в минуле. Футболіст готувався до нового сезону.

У вересні Арнольд провів свій 50-й матч у стані «мерсисайдців», котрий завершився перемогою над «Тоттенхемом». На той момент англієць став невід'ємною частиною проекту головного тренера «Ліверпуля» Юргена Клоппа. Німецький спеціаліст розкрив талант обох крайніх захисників: Александер-Арнольда і Ендрю Робертсона. Обидва виконували не лише захисні функції, але й були задіяні в атаці. Вони розганяли команду та створювали купу небезпечних моментів. Вони стали чудовим доповнення до агресивної манери гри команди. Роль плеймейкера дозволяла Арнольду навіть більше проводити часу на половині поля суперника. Звичайно, це негативним чином впливало на інші зобов'язання гравця. Але його наполегливість та працьовитість вносили баланс у ситуацію. Якщо успіхи в рамках Англійської Прем'єр ліги стаали чимось буденним та стабільним, то гра в Лізі Чемпіонів потребувала окремої згадки. У матчі-відповіді з «Барселонаю» Арнольд віддав 2 голю в передачі, котрі допомогли команді перемогти і вийти до фіналу турніру. Одна з них була апогеєм креативу самого футболіста. Гравець знаходився біля м'яча у момент призначення кутового. За установкою тренера, виконувати стандарт мав інший гравець. Але Трент

несподівано для всіх розвернувся та вдарив по м'ячу, відправивши його до штрафного майданчика «каталонців». Передачу замкнув Дівок Орігі. Цей ігровий епізод здивував усіх. Також він став підтвердженням того, що юнак вже здатен брати гру на себе та приймати серйозні рішення з урахуванням результатів. Фінальна гра у Лізі Чемпіонів завершилася перемогою над «Тоттенхемом» з рахунком 2:0. Арнольду та його команді нарешті вдалося відзначитися не лише дивовижною грою, а й заслуженим результатом. Звання найсильнішого європейського футбольного колективу – натужна праця ряду спеціалістів, тренерського штабу та самих футболістів. Молодий талант був серед цього списку і займав одне з ключових місць. Пізніше його внесли до символічної команди кращих гравців турніру. В АПЛ футболіст відзначився, в звичній для себе манері, атакуючою грою. Він побив рекорд за кількістю голевих передач, зроблених захисником. Аж 12 ассистів в активі Арнольда. Це дивовижний показник.

Сезон 2019/2020 розпочався для зірки досить вдало. Трент не збирався зупинятися. Йому підкорилося чергове досягнення – він став першим гравцем «Ліверпуля», котрий віддавав голеві передачі у 5 матчах підряд. Заслуги минулого сезону та нинішня феноменальна форма дозволили захиснику стати номінантом у боротьбі за «Золотий м'яч». У підсумку він розмістився на 19 місці, зайнявши найвищу позицію серед інших крайніх захисників. Загальна ситуація в Англійській Прем'єр-лізі зайвий раз демонструвала високий рівень «Ліверпуля». Клуб впевнено лідирував у чемпіонаті, попутно перемагаючи суперників різних класів. Чудовим прикладом майстерності «мерсисайдців» став матч з «Лестером». У той зустрічі Александер-Арнольд показав, за що саме його цінує Юрген Клопп. Захисник взяв участь у всіх забитих голах «Ліверпуля». Віддав 2 голеві передачі, зумів забити, а також заробив пенальті, котрий реалізував Джеймс Мілнер. Тоді ж Трент був визнаний гравцем місяця в Прем'єр-лізі. Клуб не зміг захистити титул переможця в Лізі Чемпіонів, вилетівши з турніру від «Атлетіко». Тому всі сили

були зосередженні на тому, аби зайняти перше місце в АПЛ. У кінці червня «Челсі» перемагає головного суперника «червоних» – «Манчестер Сіті». Завдяки цьому «мерсисайдці» достроково були визнанні переможцями в чемпіонаті. А отже, чергове досягнення йде у скарбничку Арнольда, котрий доклав чималих зусиль для цього титулу. Сам футболіст лише покращив власну гру і зумів побити рекорд минулого сезону. Він віддав 13 асистів у тодішньому розіграші АПЛ.

На разі, Трент лише прогресує. Щороку доводячи всім просту річ – його пікову форму ще ніхто не бачив. Досягнення на клубному рівні, індивідуальні винагороди та загальні ігрові показники лише підтверджують грандіозний талант гравця. Цікаво, що буде далі?

2. Ерлінг Холанд (Норвегія, «Борусія» Д) – 152 млн

Талановитий хлопець досить рано потрапив до дорослого футболу. Прямісінько з місцевої академії «Брюне», котра навчила його основам футбольного ремесла, до основного складу команди. На момент дебюту нападника йому було лише 15 років. Але в клубі він перебував недовго. Хоча тоді Холанд ще не був відомий на весь світ, скаути північноєвропейського регіону вже спостерігали за виступами підлітка. Тому бажання одного з найкращих клубів Норвегії «Молде» придбати футболіста не було чимось несподіваним та необміркованим. Уже взимку 2017 року Ерлінг став повноцінним гравцем нової команди, котру очолював колишній легендарний форвард «Манчестер Юнайтед» Уле Гуннар Сульшер. Саме під його керівництвом розкрилися приховані бомбардирські навички норвежця. Наявність таланту футболіст підтвердив вже у першому матчі. Він забив гол у ворота «Волда», чим допоміг команді одержати перемогу з рахунком 3:2. Всього в дебютному сезоні Холанд відмітився 4 забитими м'ячами у 20 проведених зустрічах. Наступний ігровий рік запам'ятався стрімким прогресом вундеркінда. Щоб повторити минуле досягнення по голам, йому знадобився лише один матч. У протистоянні з незаперечним лідером

чемпіонату «Бранно» Ерлінг оформив покер за 21 хвилину. За підсумками сезону стало зрозуміло, що юнака очікують нові випробовування. Значна кількість колективів зацікавилася нападником, який здатен брати гру на себе та вирішувати долю матчу. Найшвидше за всіх зорієнтувався австрійський клуб «РБ Зальцбург». Боси Ред Буллу не пошкодували заплатити за молодого хлопця 5 мільйонів євро та залишити його в команді до кінця року. Правильність дій підкріпила отримана форвардом нагорода – його визнали проривом року в Норвегії.

Дивно, але у другій половині сезону 2018/2019 перспективний нападник майже не виходив на поле за свій новий клуб. Це могло пояснюватися тим, що адаптаційний процес затягнувся. Але причин для переживань майже не було. «Бики» вміють працювати з нерозкритими талантами. І трохи пізніше стане зрозуміло, нащо саме була витрачена така кількість часу. Улітку 2019 року Холанд оформляє хет-трик у дебютному матчі з «Парнфдорф» в Кубку. У серпні повторює досягнення, але вже в матчі чемпіонату Австрії в зустрічі з «Вольфсбергом». Норвежець наче зірвався з ланцюга, знищуючи ворогів на своєму шляху. Для нього не було різниці, кому саме штампувати забиті м'ячі. Складалося чітке враження, начебто він здатен адаптуватися та підлаштуватися під будь-які умови. Створити гол самостійно або в парі з раніше не відомим гравцем. Наступним етапом стала Ліга чемпіонів. Перший в кар'єрі Ерлінга поєдинок на європейській арені в іменитому турнірі відбувся проти бельгійського «Генку». Матч завершився з рахунком 6:2 на користь «биків». Вгадайте, скільки голів забив Холанд? Він знову розписався своїм улюбленим стилем – оформив хет-трик. Завдяки цьому 19-річний норвежець увійшов до легендарної компанії футболістів. Він став третім наймолодшим футболістом (19 років і 58 днів) в історії Ліги чемпіонів, який відмітився трьома забитими м'ячами в одному поєдинку. Попереду були такі видатні гравці як Рауль Гонсалес (18 років 113 днів) і Вейн Руні (18 років 340 днів). Але вони зуміли «вистрелити» не в дебютному матчі найпрестижнішого

футбольного турніру! Нападник взяв участь у всіх 6 матчах групового етапу тодішньої Ліги чемпіонів і не зміг забити лише у останньому. Але це не завадило йому увігнати у ворота суперників аж 8 м'ячів. Взагалі, форма, котру демонстрував норвежець на полі, була феноменальною. Номінально він виступав на позиції дев'ятки. Його головною функцією було завершення атак. З поставленою задачею він справлявся чудово. Велика кількість голів є тому підтвердженням. За стилем гри Холанд нагадував типового таранного нападника. Високий зріст (194 см), вміння грати корпусом на власну користь та здатність поборотися за м'яч на другому поверсі лише доповнювали основні футбольні якості вундеркінда. Головною перевагою був міцний удар, висока швидкість та гольове чуття. Згадані навички дозволяли Ерлінгу закінчувати атаки власної команди не лише у межах штрафного майданчику суперника, але й самостійно створювати небезпечні моменти. Він неодноразово розгортав стрімкі випадки за власноруч складеним сценарієм. Із цього виходить ще одна яскрава особливість гравця. Він вносить значну користь у командні наступи. Здатен віддати тонку гостру передачу. До того ж проявляє активність не лише на половині поля суперника. Футболіст досить часто вступає в боротьбу за м'яч, виконуючи тим самим захисні функції на ділянках, за які відповідає. Він використовує власний набір якостей на користь команді.

Холанд в черговий раз за найкоротший термін довів, що здатен впливати на кінцевий результат чи не кожного матчу, в якому бере участь. Статистика бомбардира досягла феноменальних показників. Він забив більше голів, ніж провів зустрічей на полі. Вражаючі цифри, котрі відображають дійсний рівень гравця:

- Австрійський чемпіонат – 14 матчів, 16 голів
- Кубок Австрії – 2 матчі, 4 голи
- Ліга чемпіонів – 6 матчів, 8 голів

Стало зрозуміло, що австрійську лігу Ерлінг переріс. Хлопець потребував нових випробувань, щоб процес прогресу не зупинявся. Стагнація погубила не один молодий талан у футбольному світі. Звичайно, бажаючих придбати вундеркінда вистачало. Імениті клуби бачили в юному гравцеві вирішення власних кадрових проблем. А окрім цього намагалися передбачити та спрогнозувати потенціал норвежця. Його покупка була безпрограшним варіантом. Однак рішення все ж залишалось за футболістом. Відмовляючись від пропозицій таких грандів як «Ювентус» та «Манчестер Юнайтед», зірка обирає дортмунську «Борусію». На перший погляд вибір можна назвати неочевидним або навіть програшним. Беззаперечним лідером Бундеслиги «джмелі» ніколи не були. Так, вони займають високі місця в чемпіонаті, стабільно виступають в Лізі чемпіонів. Можливість щорічно виступати в найпрестижнішому європейському турнірі привертають до себе увагу молодих зірок. Мова йде про той міжнародний досвід, за яким має гнатися Холанд. До озвученої умови додається стабільне місце в основному складі, яке гарантував клуб новачкові. Можна не пояснювати, що цей пункт в контракті є надважливим. Як раніше згадувалося, Ерлінг має лише набирати обороти. А полірування лавки для запасних, нехай і в гранді, точно не допоможе у розвитку перспективного гравця. Своєрідна схожість австрійського та німецького чемпіонату також можна виділити окремою обставиною. Внаслідок подібного рішення процес адаптації не має затягнутися. А отже, нападник не витратить час на вивчення іноземної мови або ознайомлення з стилем гри в Англії чи Італії.

Друге, що викликає питання, стосовно угоди – сума трансферу. «РБ Зальцбург» отримав лише 20 млн євро за молодого нападника. На перший погляд, може скластися враження, наче австрійських босів обікрали, але озвучена сума – це активована опція, прописана у контракті футболіста. Проте на цьому витрати «Борусії» не закінчилися. За чутками, 10 млн євро «подарували» батькам

спортсмена. Ще 15 млн вибив для себе конфліктний футбольний агент Міно Райола. Отримана сума – 45 млн євро, вже схожа на ту, в яку оцінював футболіста Transfermark.

Окрім цього «джмелі» розщедрилися на «жирний» контракт для форварда – 8,5 млн євро за сезон. Якщо скомпонувати вище згадане, то вийде чудова пропозиція, від якої важко відмовитися. Стабільне місце в основі, ігрова практика, один із топ-5 чемпіонатів світу, Ліга чемпіонів та велика заробітна плата – райські умови для того, хто подає надії та претендує стати зіркою сучасного футболу.

29 грудня 2019 року Холанд підписав контракт з дортмунською «Борусією». У першому ж матчі за нову команду норвежець показав, хто саме прийшов у Бундеслигу. Вийшовши на заміну, форвард оформив хет-трик у ворота «Аугсбурга», принісши перемогу «джмелям». Другий матч вийшов менш чаруючим. Ерлінг забив усього 2 м'ячі в матчі проти «Кельну». На цьому випробовування талановитого нападника завершилися. Наступного супротивника Холанд зустрічав в основній обоймі команди. «Уніон» також не зміг захиститися від потужних ударів норвежця. Черговий дубль і принесена перемога завдяки впевненим діям новачка. За старою традицією, хлопець не міг проігнорувати Лігу чемпіонів. В 1/8 «Борусія» зустрілася з суперником, який був вище за класом. Мова йде про парижського гіганта «ПСЖ». Але для Ерлінга це не мало аніякого значення. Він без жодних вагань віддавав себе на полі заради успіху команди. Тому не дивно, що зумів відзначитися дублем і принести перемогу в матчі з загальним рахунком 2:1. Такий він, простий і потужний перспективний нападник Ерлінг Холанд.

1. Маркус Рашфорд (Англія, «Манчестер Юнайтед») – 165,6 млн євро

Футбольний шлях молодого англійця є символом відданості та працьовитості. У віці 7 років Маркус зробив вибір, від якого й досі не відмовився. Він обрав академію «Манчестер Юнайтед» для початку кар'єри, котра у підсумку

стала його другою домівкою. Нападник чудово проявляв себе у молодіжному складі. Він віддавав перевагу роботі з м'ячем та індивідуальним діям на полі. Тому не дивно, що Рашфорд відзначався чи не у кожному матчі. Так завдяки вкладу в гру від талановитого хлопця «червоні» виграли трофей – Молочний кубок. Подібний підхід не міг не принести належного результату. Уже взимку 2016 року футболіст дебютував у основному складі «Манчестер Юнайтед». Варто відмітити, що зустріч проходила в другому за значимістю європейському турнірі. У матчі 1/16 Ліги Європи УЕФА головним суперником був датський «Мідтjylland». Холоднокровний молодик вийшов на поле і оформив дубль, завдяки якому команда перемогла з рахунком 5:1. До того ж англійський гранд пройшов у наступний етап, де в 1/8 зустрівся з «Ліверпулем». Сам гравець згадує про той момент в кар'єрі:

«Я був радий просто знаходитися на полі, бути в футболці Манчестер Юнайтед. Про такі речі мріють у віці 6–7 років. Навіть якби я не оформив дубль, я б пишався. Голи були просто приємним доповненням».

Таким чином, Маркус мимоволі встановив новий рекорд. Він став наймолодшим гравцем «червоних дияволів», який забивав у єврокубках. Попереднє досягнення належало легендарному півзахисникові Джорджу Бесту, яке протрималося аж 51 рік. Наступний виклик не змусив на себе довго очікувати. Через декілька днів юний нападник увійшов до стартового складу на матч проти «Арсеналу» в рамках Англійської Прем'єр ліги. На те, щоб вирішити долю зустрічі, Рашфорду знадобилося всього 32 хвилини. За цей час він забиває 2 м'ячі та приносить своїй команді довгоочікувану перемогу. Феноменальний старт, про який може лише мріяти хлопчина з академії. Дебютні поєдинки форварда показали всьому світу, що гроші у футболі не завжди є головним атрибутом. Багатомільйонні нападники «Манчестер Юнайтед» просто дивилися на те, як молодий гравець робить різницю у двох важливих матчах. Перший сезон Маркуса,

котрий ще й був неповним, підтвердив неабиякий потенціал у вихованця «МЮ». Всього за ігровий період 2015/2016 він провів 18 матчів у яких забив 8 голів. А у підсумку ще й отримав індивідуальний трофей, котрий підкреслив важливість вкладу англійця. То була нагорода Джиммі Мерфі кращому молодому гравцю року. Талант юного нападника відмітили не лише на клубному рівні. Тодішній тренер збірної Англії – Рой Ходжсон – не міг ігнорувати досягнення 18-річного футболіста. Тому весною викликав гравця в національну збірну до 20 років. А вже 27 березня відбувся офіційний дебют Рашфорда у матчі з однолітками з Канади.

Наступний сезон розпочався з серйозних змін у розташуванні «Манчестер Юнайтед». Із поста головного тренера був звільнений нідерландський спеціаліст Луї ван Гал. На зміну йому прийшов амбіційний та самовпевнений Жозе Моурінью. Він одразу дав зрозуміти, що не розраховує на Маркуса в ролі основного нападника команди. Покупка 34-річного Златана Ібрагімовича поставила остаточну крапку в тодішніх дискусіях. Однак не можна сказати, що португалець сумнівався в таланті Рашфорда. Він все ж таки підпускав англійця до основного складу та надавав головне – ігрову практику. Наставник розумів, що розвиток навіть перспективного гравця потребує значного часу. Не можна просто звалити на плечі невідготовленого підлітка відповідальність за успіхи цілого гранду. Це може призвести до ряду проблем. Невдачі на полі, без яких не може обійтися жоден гравець на початку кар'єри; паралельно зі зниженням ігрових показників з'явиться невпевненість та страх за черговий провал; наступним етапом стануть прогресуючі психологічні захворювання. Подібний сценарій загубив не одного молодика, котрий претендував на звання «футбольної суперзірки».

Два стартових поєдинки в рамках Англійської Прем'єр ліги Маркус просидів на лавці запасних. Місце у складі для нього знайшлося лише на останніх хвилинах матчу проти «Халл Сіті». Вийшовши на заміну, нападник швидко

зорієнтувався на полі та забив переможний гол. Але навіть даючи позитивний результат, він не міг витіснити з позиції форварда видатного шведського футболіста. Аж надто глибокою між гравцями була прірва під назвою «досвід». На відміну від однолітків, які опинялися в подібній ситуації, Рашфорд відмічався залізним характером. Він не боровся з клубом та не вибивав для себе ігровий час. Англієць розумів, чому не виходить на поле так часто. Тому намагався прискорити власний розвиток, аби довести собі та всім іншим, що здатен демонструвати високий рівень гри в найпрестижнішому чемпіонаті світу. Попри малоприємні обставини футболіст і надалі приносив користь команді, граючи другим номером. Він виступав у ролі джокера, котрий виходив на заміну та робив результат. Від перспективного гравця страждали навіть імениті гранди англійського футболу. Так, у матчі проти принципового суперника – лондонського «Челсі» – Маркус відкрив рахунок вже на 7 хвилині. Його забитий гол став половиною успіху «Манчестер Юнайтед» у тій зустрічі. Усього в тодішньому сезоні Рашфорд виходив лише в 16 матчах у стартовому складі. Здавалося, що несподівана травма коліна Златана Ібрагімовича принесе щось нове у кар'єру молодого хлопця. Але Моуринью не квапився покладати великі надії на один лише потенціал вундеркінда. Він бажав мати сильного, як фізично, так і ментально, нападника. Котрий, використовуючи багаторічний досвід та великий арсенал якостей, зможе виборювати «червоним дияволам» перемогу за перемогою. Таким для Жозе юний форвард ще не став. Він, як і раніше, бачив у ньому зеленого вихованця з академії «МЮ». Спеціаліст швидко знайшов заміну для травмованого шведа у особі Ромелу Лукаку. Транзитом із «Евертона» бельгійський форвард перейшов до «Манчестер Юнайтед», аби втамувати спрагу головного тренера до трофеїв. Для Маркуса це також було вигідно. Адже здорова конкуренція породжувала прогрес, якого хлопець потребував.

Рашфорд старався доводити ділом, що здатен допомогти команді. У першому сезоні під керівництвом Моуринью «Манчестер Юнайтед» виграв Кубок Ліги та Лігу Європи. Чималий внесок для отримання трофеїв зробив англійський нападник. У єврокубковому турнірі він забив ключовий гол у першому матчі півфінального протистояння з «Сельтою». А на фінал і зовсім вийшов у стартовому складі. Крок за кроком футболіст йшов до своєї мети. Маркус згадує:

«У перший сезон Жозе я багато дізнався про себе – які у мене здібності і чого я можу домогтися. Я зрозумів, що можу набагато більше, ніж я показував. Це був хороший період, особливо перший сезон, тому що я багато чому навчився і водночас ми вигравали трофеї. Ідеальна ситуація для молодого хлопця».

Кар'єра у збірній Англії розвивалася паралельно з клубною. Літо 2018 року подарувало молодому футболісту декілька можливостей проявити себе на міжнародній арені. Нападник брав активну участь в шести з семи матчів тодішнього чемпіонату світу. Зустріч з Колумбією в 1/8 фіналу мала завершитися серією пенальті. 20-річний Рашфорд холонокровно виконав другий удар, пославши м'яч у нижній кут. Залізна витримка в настільки ранньому віці не одноразово допомагала англійцю в важливих моментах. Так, зустрівшись з «ПСЖ» у 1/8 фіналу Ліги чемпіонів (2018/2019) Маркусу випала нагода реалізувати 11-метровий. Він довго чекав, поки арбітр продивиться VAR і прийме остаточне рішення. У такій ситуації мимоволі починаєш багато про що думати: куди саме пробити? чи вдасться забити пенальті? чи виправдаю надії тренера та команди? Але через декілька хвилин монотонного очікування, форвард без жодних проблем увігнав м'яч у сітку воріт. Черговий яскравий приклад того, як молодий гравець відноситься до футболу та що здатен зробити на полі.

Той гол Рашфорд забив, коли «Манчестер Юнайтдом» керував Уле Гуннар Сульшер. І це призначення стало поворотним моментом у кар'єрі англійця. Уельський спеціаліст швидко позбувся Лукаку, котрий так і не зміг набрати

оптимальну форму. Бельгійський нападник не зумів повністю розкритися у стані «червоних дияволів». Нарешті сцена для вихованця «МЮ» була вільна. Він і до цього моменту провів велику кількість матчів за «червоних» – близько 200. Але, попри результативність, не займав роль основного нападника. Новий тренер надав таку можливість. А сам Маркус схопився за неї та вже не відпускав.

ВИСНОВКИ

Сьогодні спортивна сфера заслужено отримала окреме місце в інформаційному середовищі. Вона поділяється на значну кількість напрямків. Кожен із них є повноцінною частиною. Футбол – лише один з декількох. Але це найпопулярніший командний вид спорту, котрий заслуговує окремої уваги. Висвітлення футбольної тематики в медіа передбачає використання ряду особливостей. З цим ми більш детально ознайомилися під час моніторингу, виокремивши та конкретизувавши відомості з платформи YouTube. Розглянувши YouTube сегмент з футбольної тематики, було визначено, на що саме спрямовують увагу ці YouTube канали. Футбольні події, новини, чутки, оригінальні передачі – все те, що нам довелося виявити. Кожен із каналів креативно підходив до висвітлення обраного напрямку. Новинний формат передачі чітко відповідав журналістським стандартам. Виготовлений матеріал був точним, базувався на фактах та оперативно подавався. Актуальність вираховувалася не лише за допомогою самої сфери, орієнтуючись лише на популярність футболу, а й передаючи інформацію стосовно подій, котрі обговорюються прихильниками цього виду спорту. Для значної кількості користувачів такі канали створювали цілий інформаційний світ. Іншим прикладом виступають оригінальні авторські програми, формат яких базується на журналістських засадах. Першочерговим є те, що дані, котрі будуть використані в ході створення матеріалу, перевіряються та беруться з офіційних джерел. Новинні події, підтвердженні факти та статистичні показники – все це підлягає аналізу та перевірці задля виготовлення кінцевого якісного медіапродукту. Відеоролики стосуються історій видатних футболістів. Вони передають відомості стосовно основних етапів в кар'єрах відомих спортсменів. Можуть розповідати про щось актуальне та корисне, як наприклад тонкощі подорожей до футбольних столиць. Блогер О. Журавльов мандрує

футбольною європейською ареною, обираючи цікаві та значимі місця. Мадрид, Париж, Лондон – кожне місто ведучий презентує та ділиться важливою інформацією. Починаючи від вартості проїзду, закінчуючи тим, як краще добратися до популярного стадіону.

Створений нами матеріал вписується у формат повноцінної програми. «Топ-10 найдорожчих футболістів світу» відповідає сучасним футбольним тенденціям. Адже увага прикута до того, на чому зосереджені чи не всі фанати, – футболісти. Матеріал задовольняє читацькі потреби конкретного, чітко сформованого кола. Він переносе ключові особливості такого жанру, як лонгрід. Величезний за обсягом текст не є головною перевагою обраного жанрового напрямлення. Значні кількісні показники – лише одна з декількох притаманних йому рис. Наступною можна виділити структурну особливість – розбиття тексту на декілька частин. У нашому матеріалі це створено за рахунок виокремлення кожного футболіста. Будь-яка приведена з матеріалу історія може вважатися самостійною, але в той же час вона є невід’ємною частиною загальної теми. Кожне місце – лише сходинка в топі. Третім пунктом можна вважати наповнення лонгріду. Мова йде про ілюстративний матеріал, який є ваговим доповненням до основного тексту. Фотографії виконують роль елемента, котрий допомагає читачеві поринути в розповідь, краще адаптуватися до стилю написаного. Черговим компонентом у цьому цілісному механізмові виступають цитати. Вони лунають від футбольних експертів у вигляді тренерів або самих гравців. Це допомагає краще зорієнтуватися в величезному матеріалі, а також перейнятися історією.

ДОДАТКИ

10.

<https://chelseanews.ru/novosti/24023-haverc-poluchil-29-yy-nomer-v-chelsi-a-kakie-nomera-poluchili-drugie-novichki-kluba.html>

9.

<https://www.readfootball.com/rahim-sterling-dostig-pika-transfernoy-stoimosti-207189.html>

8.

https://news.sportbox.ru/Vidy_sporta/Futbol/Evropejskie_chempionaty/Germaniya/spbnews_NI1259633_Igrok_Bavarii_Devis_poluchil_travmu_i_mozhet_propustit_ne_menej_e_dvuh_mesacev

7.

https://news.sportbox.ru/Vidy_sporta/Futbol/Evropejskie_chempionaty/Ispaniya/spbnews_NI1060840_Dubl_Felisha_pomog_Atetiko_obygrat_Juventus_v_matche_Mezhdunar_odnogo_kubka_chempionov

6.

<https://kuzinho.pro/dzhejdon-sancho-naibolshee-razocharovanie-sezona-pochemu-anglichanin-tak-sdal/>

5.

<https://champions.football.ua/news/448285-mbappe-chempionat-mira-ehto-svjatojj-graal-no-na-klubnom-urovne-dlja-menja-nichto-ne-sravnitsja-s-ligojj-chempionov.html>

4.

https://news.sportbox.ru/Vidy_sporta/Futbol/Evropejskie_chempionaty/Angliya/spbnews_NI1170789 V tot moment on ne zasluzhival uvazhenija Brunu Fernandesh objasnil pochemu zhestom poprosil Gvardiolu zamolchat

3.

<https://footballua.tv/news/82169-zvezdnyy-igrok-liverpulya-sdelal-neozhidannyi-vybor-mezhdu-messi-i-ronaldu>

2.

<https://chelseanews.ru/novosti/23515-erling-holand-v-shage-ot-chelsi-i-transfer-timovernera.html>

1.

<https://www.grozny-inform.ru/news/society/124966/>